

ISSN 2149-1232
FİYAT 10 TL

www.satinalmadergisi.com

www.BuyerNetwork.net

Satınalma

Satınalma ve Tedarik Zinciri Yöneticilerinin Dergisi

Yıl: 6 Sayı: 71 | KASIM 2018

Tedarik Zincirinde Dijital Dönüşüm

**MÜŞTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ,
SATINALMANIN İŞ YÜKÜNÜ ARTTIRIYOR**

Salih TELLİOĞLU

Satınalma ve Tedarik Zinciri Yönetimi Konferansı 21 Kasım 2018 !

ENDÜSTRİ 4.0'DAN
AKILLI TOPLUM 5.0'A;
DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Prof. Dr. Mahmut TEKİN

STARTUP ŞİRKETLER VE
GİRİŞİM EKİPLERİ İÇİN SATINALMA
VE HARCAMA YÖNETİMİ

Arş. Gör. Adil ÜNAL

YENİ BİR TEDARİK YÖNTEMİ:
SAĞLIK MARKET

Mehmet ATASEVER

Mehmet ATASEVER
Kamu İhale Kurumu
Kurul Üyesi
mhatasever@gmail.com

YENİ BİR TEDARİK YÖNTEMİ; SAĞLIK MARKET

A. Sağlık Market Kapsam ve Amacı

Sağlık Market Projesi, Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurum ve kuruluşlarının sağlık hizmeti sunumlarının yürütülmesinde ihtiyaç duydukları tıbbi sarf, ilaç ve tıbbi cihazların Devlet Malzeme Ofisi (DMO) tarafından gerçekleştirilen elektronik ihaleler vasıtasıyla tedarik edilmesi amaçlanmaktadır. Bunun için yapılacak işlemler "Sağlık Bakanlığı İle Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Tedarik İşbirliği Protokolü" kapsamında yürütülecektir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 3 Ağustos 2018 tarihinde açıkladığı 100 Günlük İcraat Programında yer alan "Sağlık Market" uygulamasının amacı, Türkiye'nin merkezi satın alma kurumu DMO kanalıyla Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerinin ihtiyacı olan tıbbi sarf, ilaç ve tıbbi cihazları daha hızlı ve uygun fiyatla temin edilmesidir.

Sağlık Market Projesi'nin 3 fazda gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Buna göre; 2018 yılında tamamlanacak 1. Faz ile 113 kalem basit tıbbi sarf malzemesinin temini hedeflenmiştir. 2019 yılı ilk çeyreğinde hayata geçirilmesi planlanan 2. Fazda 400 kalem

tıbbi sarf malzemesi ve ikinci çeyrekte tamamlanacak olan 3. Fazda ise 100 kalem ilaç temini gerçekleştirilecektir.

Projenin tamamı gerçekleştirildiğinde, Türkiye'deki tüm Sağlık Bakanlığı hastanelerinin ilaç ve tıbbi sarf malzeme ihtiyaçlarının yaklaşık %20'sinin Sağlık Market üzerinden karşılanması hedeflenmektedir.

Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık işletmelerinin ihtiyacı olan tıbbi cihaz ve sarf malzemelerinin daha hızlı ve uygun fiyata tedarik edilmesi için hayata geçirilen 'sağlık market' projesi DMO ile birlikte yürütülmektedir. Sağlık market, Sağlık Bakanlığı ile bağlı kurum ve kuruluşlarının, sağlık hizmeti sunumlarının yürütülmesinde ihtiyaç duydukları ürünlerin Devlet Malzeme Ofisi Satınalma Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda uygulanacak elektronik ihaleye ile karşılanmasıdır (dmo.gov.tr).

Uygulamanın aylık bazda ve bölgesel düzeyde açık eksiltmeli elektronik ihaleler şeklinde yapılması planlanmıştır. Uygulama, ilk aşamada taraflarca belirlenen genel olarak basit sarf malzemesi niteliğine haiz 22

ana ürünle başlanmıştır. Sağlık market uygulamasının iki aşamalı devreye alınacağını planlanmıştır. İlk aşamada sağlık market uygulaması sistemine dâhil olmak isteyen firmaların DMO'ya ürün numunelerini teslim edecektir. İkinci aşamada ise teknik uygunluk değerlendirmesi olumlu sonuçlanan ürünlere sahip firmalarla çerçeve anlaşma imzalanacaktır. Bu aşamadan sonra firmalardan ek bilgi ve belge istenmeyecek olup, sağlık market uygulaması kapsamında imzalanacak anlaşmaların süresi ise başlangıçta 1 yıl olacaktır. Bu süreçte ürünlerin tavan fiyatlarının güncellenebileceği ve firmaların istediği zaman ürün ekleyebileceği veya çıkarabileceği bir sistem kurulmaya çalışılmıştır. Şartları taşıyan tüm firmalara açık olarak uygulamada, sağlık market çerçeve anlaşma başvurusu ve ürün ekleme çıkarma işlemlerinin DMO web sitesi üzerinden online olarak her zaman yapılması planlanmıştır. Sağlık market uygulamasının bir diğer amacı, sık aralıklarla ve eş zamanlı yapılacak e-ihaleler ile Sağlık Bakanlığı hastanelerinin stok gün sayılarının ve maliyetlerini düşürülmesidir. Ayrıca uygulama ile firma ödemelerinin 90 günlük ödeme süresine düşürülmesi hedeflenmiştir.

B. Sağlık Market'in Uygulama Süreçleri

1. Tedarikçi Süreçleri

- Üretici ve/veya ithalatçı olan firmalar, Devlet Malzeme Ofisi internet sitesi üzerinden "Sağlık Market Elektronik Başvuru Ekranı"ndan sisteme giriş yapacaktır. İlk sisteme giriş aşamasında tedarikçi olabilme niteliğini haiz olup olmadığı web servis aracılığıyla Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumundan (TİTCK) alınacak verilerle sorgulanacaktır. Firma "Tedarikçi Numune Teslim Talebi"ni oluşturarak süreci başlatacaktır.

- Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmiş olan teknik şartnamelere göre "Teknik Uygunluk Değerlendirmesi"nden geçen ürünler ile çerçeve anlaşma imzalamak isteyen üretici/ithalatçı/yetkilendirilmiş bayi konumundaki tedarikçiler, Sağlık Market Elektronik Başvuru Ekranından sisteme giriş yapacak ve Çerçeve Anlaşma başvurusunu oluşturacaktır.

- Başvurusu olumlu değerlendirilen tedarikçilerle, anlaşmada yer alan kriterlere göre ürünlerini tedarik etmeyi ve düzenlenecek olan elektronik ihalelere teklif vermeyi taahhüt etmeleri halinde Çerçeve Anlaşma imzalanacaktır.

2. Müşteri Talep Süreçleri

- DMO'nun e-satış sitesinde, markadan bağımsız olarak belirlenen ve uygunluk değerlendirmesinden geçip anlaşma imzalanmış tüm tedarikçilere ait ürün grupları ilan edilecek, sağlık tesisleri ihtiyaç duydukları ürün taleplerini bu sistem üzerinden elektronik ortamda oluşturacaktır.

- Oluşturulan bu talepler, İl Sağlık Müdürlüklerince birimlerin stok seviyeleri ve ihtiyaç durumlarına göre incelenecek ve talepler sistem üzerinden toplulaştırılacaktır.

- İl bazında toplulaştırılmış olan bu talepleri karşılamak amacıyla ilgili tüm tedarikçilerin davet edilmesi suretiyle belirlenen

tavan fiyatlar üzerinden düşük teklifler verilerek ve 2 oturum halinde açık eksiltme yapılarak gerçekleştirilecek olan e-ihale işlemleri başlatılacaktır.

3. E-İhale, Sipariş, Teslim-Tesellüm ve Fatura Süreçleri

- Orta ve yüksek teknoloji sanayi ürünleri listesinde yer alan yerli ürünlere % 15 fiyat avantajı sağlanacak olan e-ihaleler, açık eksiltme usulüne göre gerçekleştirilecektir.

- E-ihale uhdesinde kalan yüklenici firmalara 15 gün içerisinde ürünleri teslim etmesine yönelik sipariş mektupları online olarak gönderilecektir.

- Sağlık tesisi (hastane) yetkilisi, sipariş mektubunda belirtilen ürünlerin mal kabulünü tamamlayıp ürünlerin teslim tesellüm işlemlerini online olarak onaylayacaktır.

- Yüklenicinin faturasını DMO'ya teslim etmesini müteakip DMO tarafından faturalama işlemleri İl Sağlık Müdürlükleri adına tamamlanır.

- DMO'nun e-arşiv faturasının düzenlenme tarihini takip eden en geç 90 gün içinde talep sahibi İl Sağlık Müdürlüğü tarafından DMO hesaplarına ürün bedelinin yatırılmasını müteakip tedarikçi ödemesi de yapılarak süreç sonuçlandırılmış olacaktır.

C. Sağlık Market Projesinden Beklenen Faydalar

- 81 ilden çok sayıda sağlık tesisinin sistem üzerinden taleplerini girmesi ile İl Sağlık Müdürlüklerinin bu talepleri yine sistem üzerinden görebilecektir. Sistemde kayıtlı verilerin analizi ile de talep planlama yapılması kolaylaşacaktır.

- Çerçeve anlaşma imzalamaya aşamasında istenen belgeler dışında yıl içerisinde gerçekleştirilecek olan elektronik ihalelere katılımları için firmalardan ayrıca belge istenmeyecektir.

- Yapılacak 2 türlü elektronik ihalelerle şeffaf ve güvenilir bir rekabet ortamı sağlanacak ve satınalma süreci hızlanacaktır.

- DMO'da benzer bir ürünün açık ihale yöntemi ile satın alınması yaklaşık 35 gün sürmektedir. Sağlık market projesi ile elektronik ihalelerin 81 il için ayrı ayrı 113 kalem ürünün ihalesi eşzamanlı olarak yapılacak olup, ihaleler 2 gün içerisinde sonuçlanacaktır.

- Uygulama hayata geçtikten sonra benzer ihtiyaçlar için ortaya çıkan yöntem ve fiyat farklılıkları ortadan kalkacak, dolayısıyla sağlık tesislerinde söz konusu süreçlerde görevli personelin de daha etkin ve verimli şekilde istihdam edilmesi de sağlanabilecektir.

- Bu modelin kurumun satınalma modeline örnek teşkil edeceği başarılı çıktılarının alınması halinde benzer müşteri talepleri için de uygulanabilecek bir model sunulmuş olacaktır. Çerçeve anlaşma modelinin benzer şekilde ilgili Bakanlık veya diğer kurumlarda kendilerine bağlı olan çok sayıda birimlerinin olması durumlarında (Aile Bakanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri, Milli Eğitim Bakanlığı vb.) kullanılabilmesi yönünde çalışmalar planlanmaya başlanmıştır.

- Bu iş modelinin uygulanmasıyla gerçekleştirilecek olan online işlemlerin, kurumun eş zamanlı olarak yürütülen dijital dönüşüm projelerine örnek teşkil edeceği düşünülmektedir.

- Çerçeve anlaşmanın ön kabul aşaması 'Kalite Kontrol Bariyeri' olup tıbbi ürünler, teknik şartnamelerindeki maddelere ilişkin uygunluk değerlendirmelerinden geçecek ve böylece kamu ihalelerinde ihale sonrası yaşanan sorunlar ortadan kalkacaktır.

- İlgili ürün/ürünleriyle sisteme dahil olan tüm tedarikçiler hizmet verebileceklerini düşündükleri tüm ihalelere il bazlı olarak online ortamda teklif verebilecek ve böylece kurumun satın almalarda çok önemli olan etkin rekabet azami derecede sağlanmış olacaktır.

- Hem tedarikçi başvuru sürecinin hem de ihale sürecinin elektronik ortamda gerçekleşmesi ve kamu kurumları arasında web servislerle bilgi aktarımının sağlanması ile ihale bürokrasisi azaltılacaktır.

- Markadan bağımsız ve ürün odaklı bir yaklaşım sayesinde şeffaflığın artması, özel sektör ve kamu arasındaki güven unsurunun yeniden yapılandırılması, ihale yönetim etkinliğinin artması

sürecini yaşayan firmalar ve bu örneklerin kamuoyunda yankı bulması ile kamu ihalelerine DMO sistemi üzerinden daha çok firmanın katılım sağlayacağı düşünülmektedir.

- Sağlık kataloğu uygulaması ile tedarikçilerden risturn bedeli (katalog sistemimizde yer alan firmalardan yıllık yaptıkları satışları üzerinden belirli oranda alınan tutar) alınmaması, ürünlerin kataloğa katılım bedelinin çok düşük miktarda olması, alınacak teminat miktarının diğer katalog uygulamalarına nazaran düşük miktarda olması gibi avantajlar sağlanmış olacaktır. Böylece tedarikçilerin başvuru şartları kolaylaştırılmış ve basitleştirilmiş yenilikçi yaklaşımlar uygulamaya alınmış olacaktır.

- Sağlık market uygulaması ile birlikte ürün tavan fiyatlarında tüm Türkiye çapında ilk kez yeknesaklık sağlanmış olacak ve il düzeyinde aynı ürünlerde farklı yaklaşık maliyet ve farklı satınalma fiyatları ortaya çıkmayacak olup kamu kaynaklarından tasarruf sağlanmış olacaktır.

- Hastanelerin taleplerinin ayın belirli günlerinde toplulaştırılmak suretiyle alınması ile stok planlamalarını daha etkin ve daha planlı yapmalarını yönünde bir kültür oluşturulmuş olacaktır.

- Sağlık Bakanlığı'nın toplulaştırılabilecek ve bu yolla fiyat avantajı sağlanabilecek nitelikteki mal ve hizmet ihtiyaçları merkezi tedarik yoluyla satın alınabilecektir. Cari açıktaki en önemli ikinci kalemler olan sağlık harcamaları göz önüne alındığında, proje ile büyük çoğunluğu ithal olan ürünlerin toplu alımlardaki indirimlerinden doğan tasarruf

- oranının %30'lara ulaşması ile ülkenin cari açığına olumlu şekilde yansımaları hedeflenmektedir.

- Tüm süreçlerin elektronik olarak yürütülmesi ile tedarikçilerin de teknolojik altyapılarını güçlendirmeleri ve günün değişen şartlarına uyum sağlamaları yönünde bir teşvik olması hedeflenmektedir.

- Aynı zamanda süreçlerde standardizasyon sağlanacak, tedarik süreçleri sadeleştirilerek zaman ve iş gücü tasarrufu yapılmış olacaktır.

- Fatura işlemlerinin tamamlanmasından itibaren 90 gün içerisinde tedarikçiye ödeme yapılması ile de Sağlık Bakanlığı alımları için de standart bir ödeme süresi getirilmiş olacaktır.

- 81 il için ayrı ayrı ve ürün bazlı sık sık yapılacak ihalelere online olarak rahatça katılım sağlanabilecek. Firmalar kendi ofislerinde e-tekliflerini vererek, gerek ulaşım ile gerekse işgücü ile ilgili birçok maliyet unsurundan kurtulacaktır. Uygun bir tedarik planıyla da lojistik maliyetleri oldukça düşük seviyelere inebilecektir.

- İhaleye girebilecek yerli ve ithal ürünlerin elektronik ihale sürecinde bir arada eksiltmeye girmiş olması durumunda dahi her turda ayrı ayrı %15 yerli ürün fiyat avantajı sağlanacaktır. Bu yöntem kamu ihalelerinde ilk kez uygulanacaktır.

D. Sağlık Market Uygulaması İle İlgili Öneriler

- Sağlık market uygulaması, küçük ölçekli yerli firmaların veya bayilerin piyasa dışında kalmasının önüne geçilecek şekilde kurgulanmalıdır.

- Sağlık market sisteminin yönetimi ve yürütülmesini Sağlık Bakanlığı yapmalıdır.

- Çerçeve anlaşmalar merkezden yapılmalı münferit alımlar ise il düzeyinde yapılmalıdır.

- Sağlık market kapsamına basit sarf ürünleri ile beraber daha teknolojik ürünler alınmalıdır.

- Sağlık market kapsamına özellikle ilaçlar alınmalıdır.

- Kamu üniversite hastaneleri de sisteme dâhil edilmelidir.

- Özel sağlık işletmeleri de isterlerse sağlık market sisteminden ürün alabilmelidir.

- Sağlık market uygulaması yabancı ürünlerin Türkiye'de üretimini teşvik etmelidir.